

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Marta Cienkowska

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację nr 10749 poseł Elżbiety Anny Polak z 25 sierpnia 2025 roku w sprawie zmiany w rejestrze zabytków gm. Sulęcín, uprzejmie proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień.

Poruszone w interpelacji kwestie są uregulowane w przepisach ustawy z 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (j.t. Dz. U. 2024, 1292, dalej: u.o.z.).

Ad 1.

Sprawy dotyczące skreślenia zabytku lub jego części z rejestru są rozpatrywane przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego na podstawie art. 13 ust. 1 u.o.z. Zgodnie z tym przepisem zabytek wpisany do rejestru, który uległ zniszczeniu w stopniu powodującym utratę jego wartości historycznej, artystycznej lub naukowej albo w sytuacji gdy jego wartość, będąca podstawą wydania decyzji o wpisie do rejestru, nie została potwierdzona w nowych ustaleniach naukowych, zostaje skreślony z rejestru. Powyższy przepis stosuje się też w przypadku skreślenia części zabytku na mocy art. 13. ust. 2 u.o.z.

Podkreślenia wymaga, że ustawodawca, formułując ww. normę prawną, ograniczył zakres rozpatrywanych w sprawie okoliczności, nie przyznając decydującej wagi m.in. planom inwestycyjnym właściciela zabytku czy trudnościom w jego utrzymaniu. Ponadto skreślenie z rejestru zabytków traktowane jest w kategoriach wyjątku. Oznacza to, że nie każdy uszczerbek substancji zabytkowej może zostać zakwalifikowany jako urzeczywistniający przesłanki wskazane w art. 13 ust. 1 u.o.z.

Do utraty wartości zabytkowej obiektu może dojść na skutek jego zniszczenia, jednakże dla zaistnienia tej przesłanki konieczny jest bezpośredni związek przyczynowy pomiędzy faktem częściowego czy całkowitego zniszczenia obiektu wpisanego do rejestru a utratą przez ten obiekt wartości historycznej, artystycznej lub naukowej. Natomiast w kontekście drugiej przesłanki umożliwiającej skreślenie obiektu z tego rejestru należy wyjaśnić, że pod pojęciem „nowych ustaleń naukowych” rozumie się takie dane i informacje o obiekcie, które nie były znane organowi ochrony zabytków w dacie wpisu do rejestru zabytków, a które rzutują na ocenę jego wartości, przesądzającej o wpisie do tego rejestru.

Jak stanowi art. 13 ust. 6 u.o.z., postępowanie w sprawie skreślenia zabytku z rejestru zabytków wszczyna się z urzędu bądź na wniosek właściciela zabytku lub użytkownika wieczystego gruntu, na którym znajduje się zabytek nieruchomy.

Oznacza to, że podmioty posiadające tytuł prawny do poszczególnych nieruchomości mogą występować do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z wnioskiem o ich skreślenie

---

Informacja dotycząca zasad przetwarzania danych osobowych przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz praw osób, których dane są przetwarzane została zamieszczona na stronie <http://bip.mkidn.gov.pl> w zakładce ochrona danych osobowych.

z rejestru zabytków jako części układu urbanistycznego miasta. Wniosek powinien zawierać dane dotyczące lokalizacji i granic obiektu z podaniem aktualnych numerów działek ewidencyjnych, na których jest położony. Konieczne jest dołączenie dokumentu potwierdzającego prawo własności wnioskodawcy do zabytku lub aktualnych numerów ksiąg wieczystych prowadzonych dla nieruchomości.

Ponadto reprezentujący gminę miejską prezydent, wójt, burmistrz może wystąpić do Ministra z wnioskiem o wszczęcie z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie skreślenia z rejestru zabytków danego obszaru, znajdującego się w granicach układu urbanistycznego miasta, na terenie którego znajdują się zarówno nieruchomości stanowiące własność Gminy, jak i nieruchomości w posiadaniu innych osób prawnych i fizycznych.

W tym przypadku postępowania wszczęte z urzędu procedowane są przez Narodowy Instytut Dziedzictwa. Wynika to z faktu, że 30 września 2022 r. Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego powierzył bezterminowo dyrektorowi Narodowego Instytutu Dziedzictwa prowadzenie spraw należących do kompetencji ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w zakresie postępowań administracyjnych wszczynanych z urzędu w przedmiocie skreślenia z rejestru zabytków obiektów nieistniejących oraz obszarowych zabytków nieruchomych stanowiących historyczne układy urbanistyczne i historyczne układy ruralistyczne.

Ad 2.

Właściciel obiektu zabytkowego może ubiegać się o udzielenie dotacji celowej na przeprowadzenie prac remontowych ze środków finansowych, którymi dysponuje Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego, jednakże możliwość ta dotyczy jedynie obiektów indywidualnie wpisanych do rejestru zabytków. Dotacja może zostać udzielona na dofinansowanie nakładów koniecznych na wykonanie prac, które zostaną przeprowadzone w roku udzielenia dotacji, bądź na dofinansowanie nakładów na prace, które zostały przeprowadzone w okresie trzech lat poprzedzających rok złożenia przez wnioskodawcę wniosku. Katalog prac, na które można otrzymać dofinansowanie, określa art. 77 u.o.z. Szczegółowe informacje dotyczące składania wniosków do Programu Ministra Ochrona Zabytków znajdują się na stronie internetowej Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego <https://www.gov.pl/web/kultura/programy-2025>.

Z poważaniem

z up. MINISTRA KULTURY
I DZIEDZICTWA NARODOWEGO

SEKRETARZ STANU

Maciej Wróbel